

راهنمای مصرف و نگهداری تایر

تایر خودرو یکی از مهم ترین قطعات مصرفی هر خودرو محسوب می شود، چرا که تنها نقطه ی تماس خودرو با سطح زمین است. بنابراین چگونگی کاربری و نگهداری از آن در ایمنی و افزایش عمر این قطعه ی مهم، بسیار تاثیرگذار است. در این کتابچه سعی داریم مهم ترین نکات و اقدامات برای نگهداری درست و افزایش عمر تایر را به شما مصرف کننده ی گرامی معرفی کنیم.

۱ - فشار باد

فشار باد استاندارد تایر خودرو، متناسب با سایز استاندارد تایر و توسط خودروساز تعیین می گردد. به عبارتی با مراجعه به دفترچه راهنمای خودرو و یا نقاطی از خودرو مانند فضای درب سمت راننده یا فضای درب صندوق عقب، می توان علاوه بر آگاهی از سایز استاندارد تایر خودرو، از میزان فشار باد استاندارد توصیه شده توسط خودروساز نیز مطلع شد. هر آنچه خودروساز در این موضوع توصیه کرده باشد، باید مبنای عمل قرار گیرد. بنابراین فشار باد تایر خودرو را نباید بر اساس آنچه روی دیواره ی تایر درج شده، تنظیم کرد، زیرا عدد مربوط به فشار باد در دیواره تایر، یک عدد حداکثری مربوط به شرایطی حداکثری است که در آن، تایر با حداکثر میزان تحمل بار و سرعت درج شده، استفاده گردد.

برای اندازه گیری فشار باد تایر، حتما از دستگاه های کالیبره و مطمئن استفاده کنید یا به مراکز خدمات فنی معتبر مراجعه نمایید. فشار باد تایر خودرو با واحدهای اندازه گیری مختلفی مانند psi یا bar یا kPa که به ترتیب، پی اس آی، بار و کیلوپاسکال خوانده می شوند بیان می گردد. اهمیت تنظیم بودن فشار باد تایر به این علت است که رابطه ی مستقیمی با هندلینگ، ایمنی (مسافت ترمزگیری خودرو)، میزان مصرف سوخت و دوام تایر دارد.

میزان فشار باد استاندارد تایرها برای انواع خودرو، توسط تولیدکننده ی خودرو مشخص شده است، می توان در نقاط مختلفی از خودرو همچون انتهای در سمت راننده یا پایین آن و یا در برخی موارد داخل فضای صندوق عقب، آن را یافت.

فشار باد کم همانطور که باعث کاهش میزان بار قابل تحمل تایر می شود، می تواند به دیواره (سایدوال) آن آسیب بزند و همچنین باعث افزایش مصرف سوخت گردد. بنابراین فشار باد تایر باید بطور مرتب و منظم حداقل یک بار در ماه بررسی گردد.

فشار باد نامناسب: منجر به سایش نامنظم تایر می‌شود.

سایش زیاد در وسط تایر، بدلیل فشار زیاد بیش از حد است و از طرفی فشار باد کم باعث سایش بیشتر شانه‌ها در دو طرف تایر می‌شود.

فشار باد مناسب موجب سایش یکنواخت تایر و در نتیجه افزایش طول عمر آن می‌شود

فشار باد کم موجب سایش بیش از حد شانه‌ها در دو طرف تایر و در واقع سایش نامنظم تایر می‌شود

فشار باد زیاد موجب سایش بیش از حد وسط تایر و در واقع سایش نامنظم تایر می‌شود

برای بررسی فشار باد تایرها، باید از خنک بودن آنها پس از رانندگی اطمینان حاصل کرد تا بتوان تنظیم فشار را به درستی انجام داد.

۲. بررسی شرایط کلی

بررسی ظاهری تایرها بصورت چشمی و شاید لمسی، بسیار مهم و جنبه‌ی پیشگیرانه دارد. تایرها را بصورت منظم از نظر هر گونه تورم، بریدگی و نفوذ اجسام تیز مورد ارزیابی قرار دهید. این موضوع پیش از انجام سفرهای بین شهری اهمیت بسیاری دارد. اشیای تیز یا سنگ ریزه اگر در بین شیارهای آج تایر جای بگیرند و خارج نشوند، به گذشت زمان و سایش تایر، بیشتر و بیشتر درون شیار تایر نفوذ کرده و به تایر آسیب جدی می‌زنند. بنابراین در اسرع وقت نسبت به خارج نمودن آنها با رعایت احتیاط، اقدام نمایید. تورم در تایر، نشانگر وجود یک آسیب درونی در تایر است و حتما باید تایر را از رینگ خارج کرده و مورد بازرسی دقیق قرار داد. ترک‌ها و شکاف‌ها می‌توانند بیانگر نایمن بودن تایر باشند. بنابراین بهتر است در صورت بروز چنین شرایطی، تایر حتما توسط کارشناس مورد بازرسی قرار گیرد.

برای افزایش عمر تایرها آن‌ها را به طور متناوب جابجا کنید. جابجایی منظم و دوره‌ای تایرها، باعث افزایش طول عمر و قرارگیری آنها در شرایط بهینه‌ی عملکرد می‌شود. به عبارتی عدم جابجایی متناوب تایرها، به مرور زمان باعث بروز سایش نامنظم و در نتیجه کاهش عملکرد آنها خواهد شد.

جابجایی تایرها را می‌بایست در بازه‌ی مسافتی ۸/۰۰۰ تا ۱۰/۰۰۰ کیلومتر انجام داد.

دو حالت متفاوت برای جابجایی تایرها وجود دارد: جابجایی ۴ تایر و جابجایی ۵ تایر.

جابجایی ۴ تایر

این حالت می‌تواند به ۳ شکل قطری، افقی و عمودی انجام پذیرد.

جابجایی ضربدری

در این حالت، تایر جلو سمت چپ با تایر عقب سمت راست و همچنین تایر جلو سمت راست با تایر عقب سمت چپ جابجا می‌شود.

ضربدری

افقی

جابجایی افقی

این حالت با جابجا کردن تایرها در یک محور انجام می‌پذیرد. یعنی در محور جلو، تایر سمت راست با تایر سمت چپ جابجا شود و به همین صورت برای محور عقب جابجایی انجام گردد. این روش بیشتر برای تایرهای غیر جهت‌دار (متقارن) به کار می‌رود.

جابجایی عمودی:

این حالت با جابجا کردن تایر جلوی هر سمت با تایر عقب همان سمت انجام می‌پذیرد.

یعنی تایر جلو سمت چپ با تایر عقب سمت چپ و همینطور تایر جلو سمت راست با تایر عقب سمت راست جابجا می‌گردد.

عمودی

جابجایی ۵ تایر:

این حالت، شباهت زیادی به حالت جابجایی قطری ۴ تایر دارد، با این تفاوت که تایر زاپاس نیز به کار می‌رود. تایر زاپاس می‌بایست در موقعیت سمت چپ محور عقب نصب شود. تایر سمت چپ محور عقب باید در محور جلو سمت چپ قرار گیرد، تایر محور جلو سمت چپ به محور عقب سمت راست منتقل می‌شود و همچنین تایر عقب سمت راست، به موقعیت محور جلو سمت راست جابجا می‌شود. در پایان، تایر جلو سمت راست به عنوان تایر زاپاس به کار خواهد رفت. این روش جابجایی معمولاً برای خودروهای ۴ چرخ

دیفرانسیل بکار می‌رود.

آج تایرهای سواری عموماً حدود ۸ میلی متر است و در همه ی این تایرها، شاخصی به نام شاخص ساییش آج وجود دارد. این شاخص که در بین شیارهای آج در چند نقطه قرار دارد، ارتفاعی ۶،۱ میلیمتری دارد و هر زمان تایر تا این میزان ساییش داشت، باید تایر را جایگزین کرد. علاوه بر این در صورت بروز عیب هایی مانند تورم، ترک و شکاف، حتماً با یک کارشناس یا فروشنده مشورت کنید.

راهنمای زمان مناسب تعویض تایر

هر تایر یک 'نشانهگر ساییش آج' یا همان TWI دارد که به شکل Δ یا حروف TWI در بالای دیواره حک شده است. TWI یک نشانهگر ساییش آج و همچنین یک شاخص برای مصرف کننده است تا در صورت صاف و غیر ایمن بودن آج تایر، آن را تعویض کند. اگر آج تایر به سطح TWI برسد باید بلافاصله تایر را جایگزین کرد.

نبود آج کافی در تایر، بشدت بر فرمان پذیری، ایمنی و ترمزگیری تاثیر منفی می گذارد.

بهرتر است نگاهی به تصاویر زیر ببیندازید حتی اگر تایرتان هنوز صاف نشده است:

تورم دیواره تایر ما به شما توصیه می کنیم که بلافاصله این گونه تایرها را جایگزین کنید چرا که احتمال ترکیدن آنها بالاست

بریدگیها احتمال نشنث باد از این نقاط زیاد است

ترکها معمولاً بر روی دیواره های تایرها اتفاق می افتند در صورتی که هرگونه آسیب فیزیکی یا دفرمگی و تغییر شکلی در تایر مشاهده کردید، از نزدیکترین فروشنده ی تایر خود مشورت بگیرید.

تایرها نسبت به رطوبت، گرما و نور خورشید حساس هستند، چرا که چنین شرایطی باعث کاهش استحکام پیوندهای شیمیایی ترکیبات به کار رفته در آنها می شود. بنابراین تایرها باید در فضایی خشک، خنک و تاریک نگهداری شوند.

پیش از انبارش و نگهداری تایرها، باید آنها را تمیز و عاری از هر گونه جسم خارجی کرد. اگر تایرها از رینگ جدا هستند بایست آنها را بصورت عمودی کنار یکدیگر انبارش کرد. اما در صورتی که تایر بصورت رینگ شده باشد، باید مجموعه ی تایر و رینگ را بصورت افقی قرار داد.

تایرها باید از انواع روغن، سوخت، هر گونه تشعشعات و مواد شیمیایی دور نگه داشته شوند.